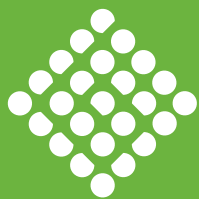

**PROFESSIONEEL WERKEN
VOOR PEDAGOGISCH
WERK**

Angerenstein
WELZIJN

COLOFON

Uitgeverij: Edu'Actief b.v.

0522-235235

info@edu-actief.nl

www.edu-actief.nl

Auteur: B. Becker, M. Beers, J. Bolt, W. den Brok, B. Brouwer, S. van Brouwershaven, T. Cremers, P. van Deijl, S. Groeneveld, A. van Haaren, HanSo Educatie, T. Hilhorst, N. de Kroon, A. Martin, S. van Mameren, J. Noordzij, C. van Oost, H. Penterman, E. van Rijbroek, K. Stolk-Haar, M. Velthoen

Inhoudelijke redactie: S. de Koning

Titel: Professioneel werken voor pedagogisch werk

ISBN: 978 90 3724 406 9

© Edu'Actief b.v. 2017

Behoudens de in of krachtens de Auteurswet gestelde uitzonderingen mag niets uit deze uitgave worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen of enige andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

Voor zover het maken van reprografische verveelvoudigingen uit deze uitgave is toegestaan op grond van artikel 16h Auteurswet dient men de daarvoor wettelijk verschuldigde vergoedingen te voldoen aan de Stichting Reprorecht (www.reprorecht.nl). Voor het overnemen van gedeelte(n) uit deze uitgave in compilatiewerken op grond van artikel 16 Auteurswet kan men zich wenden tot de Stichting PRO (www.stichting-pro.nl).

De uitgever heeft ernaar gestreefd de auteursrechten te regelen volgens de wettelijke bepalingen. Degenen die desondanks menen zekere rechten te kunnen doen gelden, kunnen zich alsnog tot de uitgever wenden.

Door het gebruik van deze uitgave verklaart u kennis te hebben genomen van en akkoord te gaan met de specifieke productvoorwaarden en algemene voorwaarden van Edu'Actief, te vinden op www.edu-actief.nl.

INHOUDSOPGAVE

	Inleiding	8
Thema 1	De levensloop van de mens	
1.1	Sociale wetenschappen	12
1.2	Ontwikkelingsaspecten	13
1.3	De baby: 0 tot 1 jaar	14
1.4	De dreumes: 1 tot 2 jaar	16
1.5	De peuter: 2 tot 4 jaar	18
1.6	Het jonge schoolkind: 4 tot 8 jaar	21
1.7	Het oudere schoolkind: 8 tot 12 jaar	23
1.8	De puber: 12 tot 17 jaar	26
1.9	De adolescent: 17 tot 23 jaar	28
Thema 2	Het socialisatieproces	
2.1	Begrippen die horen bij socialiseren	34
2.2	Aspecten die horen bij het socialisatieproces	36
2.3	Knelpunten bij socialisatie	39
2.4	Invloed van levensgebeurtenissen	41
2.5	Verdieping: De rol van de digitale media	43
Thema 3	Voeding als motor van je lichaam	
3.1	Gezonde Voeding en de Schijf van Vijf	48
3.2	Voedingsstoffen	50
3.3	Voedingsbehoefte per leeftijdsgroep	52
3.4	Informatie op etiketten	55
3.5	Bewaren en conserveren van voedsel	58
3.6	Verdieping: Factoren die van invloed zijn op eetgewoontes	60

Thema 4 **Diëten**

4.1 Voedingsproblematiek	66
4.2 Diëten	69
4.3 Hulpmiddelen bij voeding	74
4.4 Verdieping: eetproblemen	76

Thema 5 **Basiskennis medicatie**

5.1 Wetgeving en andere kaders bij medicatie	82
5.2 Onderverdelingen van medicijnen	86
5.3 Werking en bijwerking van medicijnen	89
5.4 Fouten voorkomen	94
5.5 Verdieping: Medicijnen op school	97

Thema 6 **Persoonlijke verzorging**

6.1 Persoonlijke verzorging	102
6.2 Babyverzorging	104
6.3 Toiletgang	106
6.4 Verdieping: Wat kan wel en niet	109

Thema 7 **Uiterlijke verzorging**

7.1 Tanden krijgen	114
7.2 Gebitsverzorging	116
7.3 Tandborstels en tandpasta's	117
7.4 Hoofdluis	118
7.5 Nagelverzorging	121
7.6 Verdieping: Verwaarloosd gebit	123

Thema 8	Huishoudelijke verzorging	
8.1	Kenmerken droog en nat huishoudelijk werk	128
8.2	Schoonmaakmiddelen	134
8.3	Voorschriften en protocollen	137
8.4	Milieu en duurzaamheid	139
8.5	Aandachtspunten bij huishoudelijk werk	141
8.6	Textiel verzorgen	143
8.7	Wassen	144
8.8	Vlekken	147
8.9	Drogen van wasgoed	149
8.10	Vouwen en strijken	150
8.11	Verdieping: Voorraadbeheer	152
Thema 9	Ergonomisch werken	
9.1	Ergonomie en ergonomisch werken	158
9.2	Tiltechniek	163
Thema 10	Een kindveilige omgeving	
10.1	Een veilige omgeving	168
10.2	Brandveiligheid	170
10.3	Calamiteiten	174
10.4	Bedrijfshulpverlening	177
10.5	Verdieping: Wettelijke kaders bedrijfshulpverlening	180
Thema 11	Communicatie	
11.1	Het communicatieproces	184
11.2	Communicatiedoelen	188
11.3	Communicatierichtingen	190
11.4	Communicatievormen	191
11.5	Verdieping: Kernkwadranten en communicatie	197

Thema 12 **Metacommunicatie**

12.1	Metacommunicatie	202
12.2	Inhoudsniveau en betrekkningsniveau	204
12.3	Gelijkwaardig of ongelijkwaardig	208
12.4	Ruis	211
12.5	Aspecten van communicatie	214
12.6	Verdieping: Meer over het betrekkningsniveau	216

Thema 13 **Luisteren, samenvatten en doorvragen**

13.1	Actief luisteren	222
13.2	Valkuilen bij actief luisteren	223
13.3	Luisteren, samenvatten, doorvragen (LSD)	225
13.4	Soorten vragen	229
13.5	Verdieping: Luisterstijlen	234

Thema 14 **Professionele gesprekken**

14.1	Gespreksstructuur	240
14.2	Gespreksdoel	242
14.3	Soorten gesprekken	245
14.4	Verdieping: Sollicitatiegesprek met STARRT	254

Thema 15 **Gespreksmodellen**

15.1	Modellen adviesgesprek	258
15.2	Motiverende gespreksvoering	262
15.3	Valkuilen	265
15.4	Verdieping: Counseling	272

Thema 16 **Feedback**

16.1	Het begrip feedback	278
16.2	Regels bij feedback	280
16.3	Feedback op inhoudsniveau en betrekkningsniveau	282
16.4	Feedback ontvangen	283
16.5	De Johari-matrix	285
16.6	Verdieping: 360 graden feedback	289

Thema 17 **Kwaliteitszorg**

17.1 Eisen aan kwaliteit	296
17.2 Controlerende instanties	298
17.3 Kwaliteitszorg	300
17.4 Eigen rol	304
17.5 Verdieping: PDCA-cyclus	308

Thema 18 **Protocollen**

18.1 Werken met protocollen	312
18.2 De functie van een protocol	314
18.3 De inhoud van een protocol	317
18.4 Protocollen op verschillende gebieden	319
18.5 Afwijken van een protocol	323
18.6 Verdieping: Wetenschap en protocollen	325

Thema 19 **Samenwerken**

19.1 Een team	330
19.2 Samenwerken in een team	332
19.3 Andere vormen van samenwerken	334
19.4 Verdieping: Sociaal wijkteam	339

Index	343
--------------------	------------

INLEIDING

Angerenstein Welzijn is een complete serie leermiddelen voor de kwalificatiedossiers van Welzijn en is geschikt voor de volgende kwalificatiedossiers:

- Maatschappelijke zorg
- Pedagogisch werk
- Sociaal werk.

Angerenstein Welzijn bestaat in de kern uit boeken met theorie. De boeken van Angerenstein Welzijn kennen de volgende opbouw:

Opbouw boeken Angerenstein Welzijn

Profielboeken	Profielboeken
Basisprofielboeken	Basisprofielboeken
Generieke boeken	Basisboeken

Dit boek is een van de twee basisboeken voor het dossier pedagogisch werk. De theorie bestaat uit drie onderdelen:

- 1 basistheorie
- 2 kritische beroepssituatie
- 3 verdiepingstheorie.

Basistheorie

De basistheorie bevat informatie die relevant is voor alle uitstromen van pedagogisch werk. De theorie wordt verlevendigd met voorbeelden uit het welzijnswerkveld. Belangrijke begrippen worden uitgelegd in de tekst en aangeduid met een paarse kleur.

Kritische beroepssituatie (KBS)

In de KBS word je geconfronteerd met een probleemstelling of dilemma waarbij je niet kunt terugvallen op routinematig handelen. Online vind je bij elke KBS aanvullende opdrachten.

Verdiepingstheorie

Elk thema heeft een verdiepende paragraaf waar het thema verder wordt uitgediept.

Daarnaast kent Angerenstein Welzijn enkele online-aanvullingen die beschikbaar zijn via www.angerenstein.nl/welzijn. Het gaat om de volgende aanvullingen:

- verwerkingsopdrachten
- uitdagingen.

Verwerkingsopdrachten

Bij ieder thema horen enkele verwerkingsopdrachten. Deze opdrachten helpen je de informatie uit de theorie te verwerken.

Uitdagingen

Tijdens de uitdaging werk je met meerdere studenten aan een grote opdracht waarbij een beroep gedaan wordt op jouw samenwerkingsvaardigheden en jouw creativiteit. De uitdaging levert altijd een product op dat wordt beoordeeld.

Veel plezier en succes met het werken met Angerenstein Welzijn!

T H E M A

01

DE LEVENSLIJP VAN DE MENS

Inhoud thema:

- 1.1 Sociale wetenschappen
- 1.2 Ontwikkelingsaspecten
- 1.3 De baby: 0 tot 1 jaar
- 1.4 De dreumes: 1 tot 2 jaar
- 1.5 De peuter: 2 tot 4 jaar
- 1.6 Het jonge schoolkind: 4 tot 8 jaar
- 1.7 Het oudere schoolkind: 8 tot 12 jaar
- 1.8 De puber: 12 tot 17 jaar
- 1.9 De adolescent: 17 tot 23 jaar

We komen na 40 weken in de baarmoeder hulpeloos ter wereld. Onze ontwikkeling verloopt in fases, elk met specifieke kenmerken. In dit thema volg je de levensloop van de gezonde mens. Dat verloopt niet altijd 'volgens het boekje'. Elk mens heeft z'n eigen unieke ontwikkelpatroon. Al maakt iedereen wel in grote lijnen dezelfde ontwikkeling door.